

Hem>Dina rättigheter>Brottsoffer>Rättigheter för brottsoffer per land

Rättigheter för brottsoffer per land

Kroatien

Brottsoffer har en rad rättigheter i förfaranden före rättegång och straffrättsliga förfaranden, och särskilt skydd ges åt barn och personer som har utsatts för brott mot den sexuella friheten och för människohandel

Brottsoffer har rätt

att få tillgång till brottsofferstöd,

att få ändamålsenligt psykologiskt och annat professionellt bistånd och stöd från organ, organisationer och institutioner som stöder brottsoffer, i enlighet med lagen,

till skydd mot hot och vedergällning,

till skydd av deras värdighet medan de vittnar som brottsoffer,

höras utan onödigt dröjsmål efter att ha anmält ett brott och att därefter inte utfrågas mer än vad som är absolut nödvändigt för det straffrättsliga förfarandets ändamål,

att få åtföljas av en betrodd person i alla förfaranden som de deltar i,

genomgå ett minimum av medicinska förfaranden och endast om dessa är absolut nödvändiga för det straffrättsliga förfarandets ändamål,

att lämna in ett yrkande om åtal eller väcka enskilt åtal i enlighet med strafflagen (*Kazenski zakonik*), att delta i straffrättsliga förfaranden som målsägande,

att informeras om ogillandet av ett åtal (artikel 206.3 i strafflagen) och om den allmänna åklagarens (*državni odvjetnik*) beslut att inte vidta åtgärder samt att väcka åtal på egen hand utan allmän åklagare,

att bli informerad av den allmänna åklagaren om de åtgärder som vidtas på grundval av anmälan (artikel 206a i strafflagen) och lämna in ett klagomål till en chefsåklagare (*viši državni odvjetnik*) (artikel 206b i strafflagen),

att begära och utan onödigt dröjsmål få information om att gärningsmannen har släppts från häkte, att gärningsmannen har rymt eller frigetts från fängelse samt om vidtagna åtgärder för att skydda offret,

begära och få information om eventuella slutliga beslut som avslutar det straffrättsliga förfarandet, och

åtnjuta andra lagstadgade rättigheter.

Personer som har utsatts för sexualbrott och människohandel har dessutom också rätt

till kostnadsfri rådgivning från en juridisk rådgivare före förhör,

att få ett rättsbiträde som betalas av staten,

att förhöras av en person av samma kön på polisstationen eller vid åklagarmyndigheten (*državno odvjetništvo*) och att förhöras av samma person om ytterligare förhör hålls,

att vägra att svara på frågor som rör deras privatliv och som är ovidkommande för brottet,

att begära att bli förhörd med audiovisuella hjälpmedel (artikel 292 i strafflagen),

till skydd av personuppgifter,

att begära att rättegången ska ske bakom lyckta dörrar.

Brottsoffer som är barn har alla ovannämnda rättigheter samt rätt

att få ett rättsbiträde som betalas av staten,

till skydd av personuppgifter,

till en rättegång som inte är offentlig.

Ett barn är en person under 18 år.

Ett barn som är vittne eller brottsoffer hörs av undersökningsdomaren vid en förberedande förhandling, och kallelsen skickas till barnets föräldrar eller förmyndare.

Enskilt åtal

När ett brott anmäls väcker den allmänna åklagaren i de flesta fall åtal på eget initiativ.

Ett enskilt åtal kan väckas vid brott för vilka straffrättsliga förfaranden inleds på grundval av ett enskilt åtal. Det enskilda åtalet måste väckas inom tre månader efter att behörig fysisk eller juridisk person fått kännedom om brottet och gärningsmannen.

Skademålstalan

En målsägande har rätt att väcka skadeståndstalan i brottmål som en del av det straffrättsliga förfarandet.

Brottsoffer är även målsägande och har rätt att väcka skadeståndstalan i brottmål vid domstolen.

En skademålstalan kan avse följande:

Ersättning för skador, som kan vara fysiska eller psykiska (sveda och värk samt rädsla).

Återlämnande av tillhörigheter – om målsäganden kan bevisa att han eller hon var ägaren eller den lagliga innehavaren av dessa.

Ogiltigförklaring av en särskild transaktion – om brottet resulterat i en fastighetstransaktion (om den åtalade tvingade brottsoffret att ingå ett avtal).

En skadeståndstalan i brottmål kan väckas i samband med ett straffrättsligt förfarande eller i ett separat civilrättsligt förfarande mot den åtalade. Talan om skadestånd i samband med ett straffrättsligt förfarande kan endast väckas om domstolen finner den åtalade vara skyldig

Detta är inte något krav för att tilldömas skadestånd i ett civilrättsligt förfarande.

Målsägandes rättigheter under undersökningen och i straffrättsliga förfaranden

Brottsoffer som deltar i ett straffrättsligt förfarande också som målsägande har rätt

använda sitt modersmål, inklusive teckenspråk, och begära tolk om de inte förstår eller talar kroatiska, eller en teckenspråkstolk, om de är döva eller dövblinda,

lämna in en skadeståndstalan i brottmål och yrkanden om tillfälliga förelägganden,

få ett ombud,

lägga fram fakta och bevis,

närvara vid den förberedande förhandlingen,
att närvara vid förbandet, medverka vid bevistalan och göra ett slutanförande,
att få tillgång till handlingarna i målet,
att begära information från den allmänna åklagaren om vilka åtgärder som har vidtagits på grundval av anmälan och lämna in ett klagomål till en chefsåklagare,
överklaga,

ansöka om återställande av den tidigare situationen,
bli underrättad om utgången av det straffrättsliga förbandet.

Både före och under hela det straffrättsliga förbandet ska åklagarmyndigheten och domstolen överväga möjligheten att den åtalade ersätter målsäganden för eventuella förluster på grund av brottet. De måste även informera målsäganden om rätten att använda sitt modersmål, inklusive teckenspråk, rätten till tolk eller teckentolk om de inte talar eller förstår kroatiska samt om rätten att lämna in en skadeståndstalan i brottmål och yrkanden om tillfälliga förelägganden, lägga fram fakta och bevis, att närvara vid förbandet, medverka vid bevistalan och göra ett slutanförande, att få tillgång till handlingarna i målet och begära att få bli informerad av åklagaren om de åtgärder som vidtas på grundval av anmälan och lämna in ett klagomål till en chefsåklagare.

Rätt till ekonomisk ersättning

I lagen om ekonomisk ersättning till brottsoffer (*Zakon o novčanoj naknadi žrtvama kaznenih djela, Narodne Novine* (NN; Republiken Kroatiens officiella kungörelseorgan) nr 80/08 och 27/11) fastställs en rätt till ekonomisk ersättning för personer som har utsatts för ett uppsåtligt våldsbrott i Kroatien eller för deras anhöriga enligt villkoren i denna lag.

I lagen fastställs en rätt till ekonomisk ersättning för personer som har utsatts för ett uppsåtligt våldsbrott och vidare anges förutsättningarna och förbandet för utövandet av rätten till ersättning, de organ som ska fatta beslut och delta i beslutsprocessen om rätten till ersättning samt de behöriga organen och förbandet vid gränsöverskridande ärenden.

Personer som har utsatts för ett uppsåtligt våldsbrott har rätt till ekonomisk ersättning från staten.

Polisen, åklagarmyndigheten och domstolarna är skyldiga att lämna information om rätten till ersättning, tillhandahålla nödvändiga ansökningsblanketter och, på brottsoffrets begäran, ge allmän vägledning och information om hur man fyller i en ansökan och om vilka styrkande handlingar som krävs.

Ansökningar om ekonomisk ersättning ska skickas in till justitieministeriet på den blankett som kan laddas ner från ministeriets webbplats.

[Ansökningsblankett för ekonomisk ersättning till brottsoffer_hr](#) (223 Kb)

Ansökningar måste inges inom sex månader från den dag då brottet begicks. Om det finns goda skäl till att brottsoffret inte har kunnat lämna in en sådan ansökan inom tidsfristen måste han/hon göra detta inom tre månader från den dag då de goda skälen upphörde och, under alla omständigheter, senast inom tre år efter den dag då brottet begicks.

Om brottsoffret är ett underårigt barn eller en person som saknar rättskapacitet och hans/hennes rättsliga ombud inte har lämnat in en ansökan inom sex månader från den dag då brottet begicks inleds sexmånadersperioden den dag då personen fyller 18 år eller den dag då det straffrättsliga förbandet inleds efter att brottsoffret blivit myndigt eller den dag då personen återfått sin rättskapacitet.

Rätten till ekonomisk ersättning gäller i följande fall:

Personer som har utsatts för våldsbrott och som är kroatiska medborgare eller medborgare eller varaktigt bosatta i en av EU:s medlemsstater och om brottet begicks i Kroatien.

Brottsoffer som har lidit allvarlig kroppsskada eller som har fått allvarliga hälsoproblem till följd av brottet (sådana personer har rätt till ersättning för sjukvårdskostnader, förutsatt att dessa inte täcks av den obligatoriska sjukförsäkringen, upp till sjukförsäkringsbeloppet i Kroatien, samt ersättning på upp till 35 000 kuna för inkomstbortfall).

Personer som är nära anhöriga till det avlidna brottsoffret (make/maka eller partner, barn, förälder, adoptivförälder, adoptivbarn, styvförälder, styvbarn, samkönad partner, far-/eller morförälder och barnbarn om de tillhörde samma hushåll som brottsoffret) (sådana personer har rätt till ersättning på upp till 70 000 kuna för förlust av lagstadgat underhåll).

Om ett brottsoffer avlider har den person som betalade begravningskostnaderna rätt till ersättning på upp till 5 000 kuna.

Om ett brott anmäls till eller registreras av polisen eller åklagarmyndigheten inom sex månader från den dag då det begicks, oavsett om gärningsmannen är känd eller inte.

När ersättningsbeloppet fastställs beaktas brottsoffrets agerande under och efter brottet eller deras bidrag till skadan och till skadans omfattning, huruvida de är direkta offer och huruvida de anmälde brottet till behöriga myndigheter och när. Dessutom bedöms hur brottsoffret samarbetade med polisen och de behöriga myndigheterna för att dra gärningsmannen inför rätta, med hänsyn tagen till huruvida det direkta brottsoffret bidrog till eller förvärrade skadan. I båda dessa fall görs en motsvarande sänkning av den ersättning som brottsoffret har rätt till. En ansökan om ersättning avslås, eller ersättningsbeloppet sänks, om det visar sig att brottsoffret deltar i organiserad brottslighet eller en kriminell organisation. Ersättning kan också nekas, eller beloppet sänkas, om det skulle strida mot principen om rättvisa, allmän moral och allmän ordning att bevilja full ersättning.

Information om frigivning av gärningsmannen

När en tilltalad döms till fängelse ger justitieministeriets avdelning för stöd till brottsoffer och vittnen (*Služba za podršku žrtvama i svjedocima*) information till brottsoffret om när denne frigges (ovillkorlig och villkorlig frigivning).

Lagstadgad skyldighet att informera brottsoffer om intagnas frigivning

I enlighet med bestämmelserna i lagen om ändring av lagen om fängelsestraff (*Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o izvršenju kazne zatvora*) måste justitieministeriets avdelning för stöd till brottsoffer och vittnen informera brottsoffret, målsäganden eller hans/hennes familj om att den intagna frigges.

Brottsoffer underrättas om den intagnas frigivning vid brott mot den sexuella friheten och sexualmoralen, brott mot liv och lem samt våldsbrott.

Brottsoffret, målsäganden eller hans/hennes familj får ovanstående information, oavsett om det rör sig om ovillkorlig eller villkorlig frigivning.

Vid beslut om lämpligheten av att låta en intagen lämna fängelset och flytta till sin stadigvarande eller tillfälliga bosättningsort får dessutom straffanstalterna /fängelserna begära att avdelningen för stöd till brottsoffer och vittnen informerar om hur brottsoffret eller brottsoffrets familj ställer sig till en sådan möjlighet. Avdelningen för stöd till brottsoffer och vittnen upprättar rapporter för straffanstalten/fängelset utifrån de samtal som den har fört med brottsoffret.

Stöd till vittnen och brottsoffer

Stödet till brottsoffer och vittnen i Kroatien samordnas av justitieministeriets avdelning för stöd till brottsoffer och vittnen.

Brottsoffer och vittnen kan få stöd och information om sina rättigheter och om förbanden från en domstols avdelning för stöd till brottsoffer och vittnen.

Sådana avdelningar har inrättats vid sju regiondomstolar (*županijski sudovi*), nämligen i Zagreb, Zadar, Osijek, Vukovar, Split, Sisak och Rijeka.

Avdelningarna ger känslomässigt stöd, praktisk information och information om brottsoffrets rättigheter samt stöd och information till brottsoffer och medföljande personer. Stöd ges även av avdelningarna vid behöriga distriktsdomstolar och småbrottsdomstolar (*općinski och prekršajni sudovi*).

Brottsoffer kan också få information om sina rättigheter och vilken typ av stöd som de kan få genom att ringa **till det nationella callcentret för brottsoffer på det kostnadsfria numret 116 006** (se det nationella callcentrets webbplats).

Justitieministeriet ger också brottsoffer och vittnen stöd och information om deras rättigheter, och frågor kan skickas via e-post zrtve.i.svjedoci@pravosudje.hr

eller via det kroatiska justitieministeriets webbplats: <https://pravosudje.gov.hr/>

Stöd till brottsoffer och vittnen i gränsöverskridande mål

Avdelningen för stöd till brottsoffer och vittnen, som har inrättats vid justitieministeriet, ger stöd och information till både brottsoffer och vittnen som kallas till domstol inom ramen för internationell rättslig hjälp (däribland vittnen till krigsförbrytelser).

Informationsbrev skickas till vittnen som kallas för att vittna vid kroatiska domstolar, eller till kroatiska vittnen som kallas till utländska domstolar.

Vittnen till krigsförbrytelser ges fysiskt skydd, där så krävs, och hjälp med att förbereda resan till och inställelsen vid behörig domstol (när vittnen och andra parter kallas till förhör i straffrättsliga förfaranden om krigsförbrytelser vid behöriga domstolar i Kroatien eller utanför Kroatien när sådant stöd är avser en begäran om internationell rättslig hjälp).

Klicka på länkarna nedan för att finna den information som du behöver:

1 – Mina rättigheter som brottsoffer

2 – Brottsanmälan och mina rättigheter under utredning eller rättegång

3 – Mina rättigheter efter rättegången

4 – Ersättning

5 – Min rätt till stöd och bistånd

Senaste uppdatering: 07/10/2021

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.